

Ważne ogłoszenia
za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 650 gr., za tekstami 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wiersz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘDZIŃSKI

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Redakcja, Adres: Sosnowiec, ul. Legionów, 1a

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Sw. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Księżowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ, Miłowicka Nr. 5. GRODZIEC, ulica Legionów, tel. 16.

WOJSKA RZĄDOWE MORDUJĄ księży, mnichów i zakonnice Bombardowanie San Sebastian

PARYŻ, 20. 8. Radjostacja w Sewilli donosi, że załoga wojska i ludność Cartegony przyłączyła się do ruchu powstańczego. Oddziały powstańcze zajęły miejscowości Los Alcazeres i San Javier. Kolumna pułkownika Casteljon obsadziła Santa Amelia, przelamując niezwykle zacięty opór wojsk rządowych. Kwatery główna w Burgos, podając sprawozdanie z ostatnich kilku dni stwierdza, że działania wojsk powstańczych przeprowadzane są z matematyczną dokładnością. W Estramadurac zajęto szereg wsi, przy czym odebrano uciekającym w popłochu wojskom rządowym 2.000 karabinów. W prowincji Segovji zestrzelony został samolot. Bombardowanie San Sebastian trwa. Radjostacja w Cadycie zawiadamia, że Bilbao stoi bezpośrednio przed upadkiem.

Zwolennicy powstania, którym udało się zbiec z miasta opowiadają, że anarchiści wymordowali całą rodzinę znanego prawnika Leopolda Verde. Rozstrzelano również wszystkich księży, mnichów i zakonnice.

Według wiadomości pochodzących z Madrytu na polach bitwy padło dotychczas 11 generałów wojsk rządowych, a 18 znajduje się w niewoli wojsk powstańczych.

SAMOLOTY FRANCUSKIE

Barceloński korespondent „New Chronicle“ donosi, że przybyło tam 12 francuskich samolotów bombardujących i 6 myśliwskich.

Powstańcy grają hymny Niemiec, Włoch i Peru

RABAT, 20. 8. PAT. Ostatnia emisja radjostacji w Sewilli nie donosi o jakichkolwiek istotnych zmianach w ciągu dnia dzisiejszego na froncie. Na wszystkich obszarach zajętych przez powstańców zostały przywrócone połączenia telegraficzne.

Na zakończenie komunikatu, radjo

M. n. Beck u P. Prezydenta

WARSZAWA, 19. 8. PAT. Pan Prezydent Rzplitej przyjął w dniu dzisiejszym w Spale ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

W dniu wczorajszym P. Prezydent Rzplitej przyjął generalnego inspektora sił zbrojnych gen. Rydza Smięgłego.

Inspektor lotnictwa francuskiego w Sowietach

MOSKWA, 19. 8. — Do Rosji przybyli delegaci francuskiego przemysłu lotniczego.

W skład delegacji wchodzi również inspektor lotnictwa gen. Lagard.

Meteor

Wczoraj około godz. 9.10 wieczorem zaobserwowano w Sosnowcu meteor znacznej wielkości, który przeleciał po niebie od strony wschodniej ku zachodowi, rozpadając się po drodze. Meteor był wielkości księżyca w pełni. — Zaznaczyć należy, że co roku około 20 sierpnia spada znaczna ilość gwiazd i meteorów.

stacja w Sewilli prosi ludność miasta o dostarczenie płyt gramofonowych z hymnami państwowymi Niemiec, Włoch i Peru.

Na pomoc powstańcom

LONDYN, 20. 8. — PAT. Agencja Reutersa donosi z Gibraltaru, że w dn.

wczorajszym przybyło do Sewilli drogą powietrzną z Tetuanu około 800 marokańskich żołnierzy.

Nad Gibraltarem przelatuje codziennie eskadra samolotów typu niemieckiego, przewożąca wojska marokańskie. Eskadra ta składa się z dziesięciu samolotów, z których każdy może mieścić 30 żołnierzy.

Sledztwo w sprawie strasznej katastrofy w Wilnie

WILNO, 19. 8. — W związku z katastrofą kolejową w Wilnie prowadzone są obecnie szczegółowe dochodzenia. W ciągu nocy i dnia przesłuchano 100 świadków.

Zapewne przyczyną katastrofy był fakt, że pomocnik maszynisty, Antoni Przyjemski, aresztowany wczoraj po katastrofie, po nabraniu węgla i wody dał małą parę i chciał przeprowadzić lokomotywę na tor zapasowy. Wobec tego, że na linii nie było zwrotniczych wyskakujących on z lokomotywy i sam nastawiał zwrotnice.

W pewnym momencie, gdy lokomotywa znalazła się na torze, po którym za chwilę miał przejść pociąg podmiejski z Nowej Wilejki, pomocnik maszynisty upadł, a lokomotywa nabrawszy

rozjędu pojechała już sama i wpadła na idący pociąg podmiejski.

Poza Przyjemskim aresztowano wczoraj pomocnika maszynisty Franciszka Polite, zawiadawcę stacji i maszynistę Bol. Markowicza.

Wczoraj w południe ze szpitala na Wilekiej Łapie nastąpiło wyprowadzenie zwłok ofiar tragicznej katastrofy kolejowej.

Na miejscu katastrofy aresztowano niej. Leona Zacharenkę, który w momencie, gdy pomagał przenosić zwłoki maszynisty Zykusa, ukradł nieboszczykowi zegarek. Zegarek ten Zacharenko odebrał.

Świadkowie tego zbrodnictwa chcieli Zacharenkę zliczować, policja jednak ochroniła go i pod silną eskortą oddała do aresztu.

Parylewiczowej udowodniono winę w kilkudziesięciu wypadkach

KRAKÓW, 20. 8. Sledztwo w sprawie Parylewiczowej, wbrew różnym pogłoskom lansowanym przez pewne dzienniki, prowadzone jest energicznie w dalszym ciągu. Apelacyjny sędzia śledczy, wydelegowany specjal-

nie do tej sprawy dr. Stanisław Koru siewicz, nie ustaje w dążeniach, aby wszechstronnie naświetlić wszelkie szczegóły tej brzydkiej afery. Trzeba wziąć pod uwagę, że codziennie nadchodzą liczne anonimy, że z przepro-

wadzanych rewizyj uzyskuje się nowe materiały, które trzeba szczegółowo zbadać. To też niemal codziennie przesłuchuje się Parylewiczową, której wina jest już dziś po trwaniu tak długiego śledztwa bezsporna. W kilkudziesięciu wypadkach winę jej udowodniono.

W interesie dobra śledztwa nie możemy podać różnych szczegółów, brzmiących wprost sensacyjnie.

Jak dotychczas ustalono, działalność interwencyjna Parylewiczowej szła we wszystkich kierunkach, obejmowała wszystkie branże, przyczem interwenjowała ona nie tylko u władz w Małopolsce całej, nie wyłączając i wschodniej, ale również w Warszawie.

Interwencje te podejmowała również u kleru rzymsko-katolickiego i podobno... u rabinów. Wszak była komisarzem rządowym w wojewódzkim Zw. Obywatelskiej Pracy Kobiet. — Stwierdzono, że sprzeniewierzyła tam około 9.000 złotych kosztem sierot i bezrobotnych, przyczem wystawiała fikcyjne kwity, odraczała posiedzenia, aby tylko odsunąć na jakiś czas wykretych niedoborów. Małżonek oskarżonej dowiedziawszy się o tem, złożył 6.000 zł. na pokrycie zdefraudowanych sum.

Muzyka będzie wytwarzana maszynowo prorokuje Paderewski

WIEDŃN, 19. 8. — Nakręcamy obecnie w Londynie monumentalny film z Ignacym Paderewskim w roli głównej pt. „Sonata księżycowa“, staje się sensacją całego świata.

W wywiadzie, udzielonym londyńskiemu przedstawicielowi „Neues Wiener Journal“ oświadczył Paderewski co następuje:

„Obecnie rozpoczynam nowe życie. Jestem znowu młody, mam znowu jakiś cel przed sobą i patrzę w przyszłość z prawdziwą radością.

„W ostatnich latach — mówi dalej Paderewski — w moich długich samotnych rozmyśleniach doszedłem do pewnych konkretnych pomysłów, jak będzie wyglądała muzyka w przyszłości. Miesiącami całymi nie ruszałem fortepianu, aż nagle o jakiejś szarej godzinie zacząłem grać jakgdyby w tran-

sie, muzyka jest wszechpotężna.

Tak jak dziś — mówi dalej Paderewski — można już muzykę transmitować mechanicznie, tak jutro może powstać muzyka wytwarzana maszynowo.

Mistrz wyraża sobie to w ten sposób, że instrumenty będą zastąpione przez drgania elektryczne.

Ta muzyka maszynowa nie będzie jednak niczym innym, jak tylko uzupełnieniem prawdziwej żywej i siłodajnej muzyki.

Duch ludzki nigdy nie zostanie zabity przez martwą maszynę, a duch twórczy będzie górował nad wszelkimi narzędziami technicznymi, wlewając w dźwięki tęsknotę za czemś wyższym.

To sensacyjne proroctwo Paderewskiego wywołało we wszystkich sferach muzycznych świata olbrzymie poruszenie.

O cenę wolnokonkurencyjną

Przeżywamy obecnie okres ostatecznego wypalania się kryzy su gospodarczego, który przez pełne sześć lat trzymał w kleszczach cały cywilizowany świat. Znamio na wyraźnej poprawy gospodarczej dały się już zauważyć w Anglii, we Włoszech i Niemczech. W niektórych państwach mówi się już nawet o zupełnym przelamaniu fali kryzysowej i stopniowym wstępowaniu w okres prosperity. Z całą pewnością twierdzić można, że ta obecnie zapoczątkowana faza poprawy gospodarczej ma cechy trwałości a nie jest tylko sezonowa.

W Polsce niestety tej poprawy zauważyć nie możemy.

Wprawdzie kryzys gospodarczy osiągnął u nas swój punkt najniższy, od roku nawet 1934 nastąpiła pewnego rodzaju „stabilizacja“ kryzysu, która normalnie rzecz biorąc powinna stanowić punkt wyjścia dla poprawy i ożywienia życia gospodarczego.

Powinna, ale nie stanowi.

Nie pomogła nawet obniżka cen kartelowych przeprowadzona przez rząd ministra Kościalskiego ani przekreślenie wolności dewizowej. Jeśli chodzi o obniżkę cen kartelowych, to była tak minimalna, że w żadnym wypadku nie wpłynęła i wpłynąć nie mogła na złagodzenie rozpiętości cen między artykułami rolniczymi a przemysłowymi, przez co nie była w stanie stworzyć popytu na wyroby przemysłu wśród ludności rolniczej.

Sam fakt obniżki cen kartelowych nie był udanym eksperymentem gospodarczym.

Cena bowiem w ustroju kartelowym nie jest w zasadzie ceną do wolnie wyznaczoną, lecz stanowi wypadkową układu sił i elementów działających w tym ustroju, a w

pierwszym rzędzie określona jest ona kosztami granicznymi produkcji, zakładu należącego do kartelu a pracującego najdrożej.

Jeśli się stanie na stanowisku, że w warunkach polskiej rzeczywistości gospodarczej sztywne i wysokie ceny kartelowe uniemożliwiają rozwój i postęp gospodarczy lub znacznie go opóźniają, to rozwiązaniem które nam się narzuca, jako jedyna logiczna koncepcja gospodarcza, jest zniesienie karteli wogóle i wprowadzenie ustroju wolnej konkurencji.

O ile jak to wspominałem, cena kartelowa — mimo swego wysokiego poziomu — jest usprawiedliwiona w ustroju kartelowym, to z chwilą zniesienia tego ustroju otrzymamy również gospodarczo uzasadnioną cenę, a mianowicie cenę wolnokonkurencyjną.

Takie rozwiązanie problemu cen w Polsce wydaje się jedynie dobre i możliwe do przeprowadzenia i na tej też drodze spodziewały się należało radykalnej poprawy gospodarczej.

Zwolennicy ustroju kartelowego w Polsce przytacza w obronie tego ustroju cały szereg argumentów, z których dwa mają największą siłę atrakcyjną:

1) Zniesienie karteli spowoduje zamknięcie całego szeregu zakładów przemysłowych, a co zatem idzie i wzrost bezrobocia.

2) Zniżka cen na rynku wewnętrznym uniemożliwi eksport.

Co do pierwszego z tych argumentów, to wielokrotnie stwierdzono już zostało, że tego rodzaju stanowisko jest błędne i w dynamicznym rozwoju społeczeństw nie wytrzymuje krytyki.

W wypadku rozwiązania karteli cały szereg przedsiębiorstw mu-

siałby, rzecz naturalna, upaść, co byłoby raczej, z pożytkiem dla całokształtu gospodarki, która na tej drodze oczyszczona by została z tworów kruchych, stojących na sztucznych podstawach i niebędących w stanie żyć i produkować o własnych siłach. Ogólny jednak wolumen produkcji w żadnym wypadku nie uległby zmniejszeniu, przedsiębiorstwa finansowo mocne przejęłyby kontyngent zakładów zamkniętych co przy wzroście popytu spowodowanym zniżką cen pozwoliłoby na szerokie rozbudowanie zdrowych zakładów przemysłowych. Niezależnie od tego zwolniony kapitał, przeznaczony do fuktyfikowania przedsiębiorstw obecnie zamkniętych, mógłby być użyty do stworzenia nowych działów produkcji nieistniejących jeszcze lub nie dostatecznie rozwiniętych, a które posiadają u nas szanse rozwoju.

Zwiększona produkcja w zakładach czynnych, oraz rozwój nowych stworzą dodatkowe zapotrzebowanie pracy.

Tak więc w ostatecznym rozrachunku przejście do ustroju wolnej konkurencji dałoby ogólny wzrost produkcji, a co zatem idzie i wzrost zatrudnienia.

Tego rodzaju przejście nie obeszłoby się być może bez przykrych zaburzeń efekt jednak końcowy przymusiłby napewno ogólną poprawę sytuacji gospodarczej.

W rozumowaniu powyższemu kryje się właściwie i odpowiedź na drugi zarzut obrońców ustroju kartelowego. Zwiększony popyt na rynku wewnętrznym pozwoli pokryć całkowicie koszty stałe produkcji, przez co przemysł mógłby eksportować tanio, gdyż produkcja na eksport musiałaby pokryć tylko

dodatkowe koszty zmienne, nieparalelnie już w kosztach stałych.

Urzeczywistnienie programu przejścia do ustroju wolnokonkurencyjnego wydaje się być niezbędnym warunkiem zapoczątkowania poprawy gospodarczej i gruntownego przebudowania struktury naszego przemysłu, który dostosować się musi do nowych zmienionych warunków życia.

Wysokie zaś obciążenie społeczeństwa rentą kartelową prowadzi do coraz to większego spauperyzowania i tak już biednej ludności. „Nakręcenie konjunktury“ przy pomocy wielkich robót publicznych byłoby do pomyslenia wyłącznie poprzez obniżkę cen podstawowych artykułów ciężkiego przemysłu. Nie zaś obecnie nie wskazuje na to, aby nasz przemysł na tej lub innej drodze w ramach ustroju kartelowego przeprowadził obniżkę cen w stopniu dostatecznym dla ożywienia zamarłego życia gospodarczego. Pozostaje więc tylko dążenie do ceny wolnokonkurencyjnej.

Mgr. Sławomir Schönborn.

Tętno chwili

JESZCZE JEDNO MADRE ZARZĄDZENIE.

I znowu minister spraw wewnętrznych p. gen. Składkowski wydał rozumne zarządzenie wojewodom o nieobciążaniu poszczególnych gmin tak zwanymi pracami zleconymi. Gminy są poto, aby troszczyły się o dobro swego środowiska.

Dotychczas było jednak tak, że kierownik gminy nie miał czasu myśleć o naprawie mostku, drogi polnej czy o potrzebach swych mieszkańców. Musiał np. wypełniać rubryki różnych nadesłanych mu przez biurokratyczną górę statystyk. Ile meteorów spadło, a ile piegów mają dziećmi w jakiejś wiosce. Oczywiście żartujemy, podając temat zapytań poszczególnych statystyk, ale niezależnie od ich treści większość statystyk była zbyteczna.

I jeszcze jedno. Niechże wreszcie przestanę zasypywać się gminy wiejskie listami składek na najroznorodniejsze cele. Kto ma płacić te składki? Na wsi jest bieda, każda gmina ma dosyć kłopotów ze swymi własnymi potrzebami. Na co, po co więc te listy składowe, które często wędrują do wójtów i sołtysów.

Rozumnemu zarządzeniu należy znowu przyklasnąć. O jedno chodzi — o to, aby te okólniki zostały wykonane. Wierzymy, że energia gen. Składkowskiego i temu da radę.

(Dziennik Poznański).

SEDNO SPRAWY HISPANSKIEJ.

Rdzeń społeczeństwa hiszpańskiego to wieśniacy. I wszystko sprowadza się do kwestji rolnej. Nie w miastach, lecz na wsi kształtuje się przyszłość Hiszpanji. I zmiana nie w miastach nastąpi, lecz na wsi.

Większa część ziemi uprawnej należy do wielkich posiadaczy. Blisko połowa leży odłogiem. Parcelacja obrzecznych latyfundiów i uprawa nieużytków mogą zmienić wygląd kraju i jego strukturę społeczną w ciągu kilku lat.

Beraud notuje, jako szczególne znaczące, że wielcy posiadacze nie zajmują się samą rolnictwem. Siedzą po miastach, a do bra swoje puszczaają w arendę dzierżawcom (arrendatarii), którzy dzielą je na parcele i odnajmują bezrolnym chłopom, wyszukując ich niemiłosiernie.

Stąd straszna nędza wsi, obok świetności miast.

Stąd również emigracja sezonowa.

Wyjeżdża przeciętnie 200.000 robotników rolnych corocznie, przeważnie do Francji. Tam, na emigracji, biorą ich w obroty wytrawni, wyszkoleni agenci Kominternu.

I wracają do kraju hiszpańscy chłopcy już jako meryzery komunistyczni, niosąc zarzewie buntu. Dodajmy w nawiasach, że to samo czeka Polskę, gdy zaczną do niej wracać masowo emigranci z Francji, gdzie, pod opieką „frontu ludowego“, pędznie „urabiają“ ich i deprawują bolszewicy emisariusze.

(Kurjer Warszawski).

ZA 10 DNI ZAWODY O PUHAR GORDON-BENNETTA

Jakie były koleje podniebnego bohaterstwa

Zaledwie dwa tygodnie dzielą nas od zawodów balonowych o puchar Gordon-Bennetta, które rozpoczną się 30 b. m. na lotnisku Mokotowskim. Będą to trzecie skolei międzynarodowe zawody balonowe w Warszawie.

W pierwszych powojennych zawodach balonowych w r. 1924 zwyciężyła Belgja. W dwa lata później Stany Zjednoczone A. P. długo nie dały sobie wydrzeć palmy pierwszeństwa, zdobywając dwukrotnie puchar na własność. Skolei zwyciężyła 5 razy Belgja, dwukrotnie Niemcy, dwa razy Szwajcarja. Od r. 1933 zwycięstwo przeszło w ręce Polski, która trzykrotnie zajęła pierwsze miejsce.

Pierwszymi konstruktorami balonowymi byli bracia Montgolfier, właściciele fabryki papieru w Paryżu. Skleili oni z papieru kulę, napęlnili ją ogrzanym powietrzem i 5 czerwca 1783 r. pierwszy balon wznosił się w górę, naturalnie bez załogi.

Powodzenie tego lotu było tak wielkie, że 28 sierpnia 1783 r. ponownie wypuszczono balon, tym razem skonstruowany z tkaniny bawlnianej. Ale również bez załogi, bo nie znalazł się śmiałek, któryby zarzykował życie. Wówczas bicia Mont-

golfier zaproponowali aby w gondoli balonu umieścić dwu zbrodniarzy, skazanych na śmierć. O ile uda się mu wrócić z karkołomnej wyprawy, miało ich ulaskawić. Zanim jednak projekt ten został zatwierdzony przez króla, markiz d'Arlandes i Pilatre de Rosier, z zawodu aptekarz, oświadczyli gotowość wzniesienia się balonem.

Można sobie wyobrazić wrażenie, jakie uczyniła ich odwaga. „Caly“ Paryż był świadkiem bohaterskiego wyczynu. Lot skończył się pomyślnie, a podczas lądowania aeronautów wzięto za czarnoksiężników i omal nie ukamienowano.

Następny lot fizyka francuskiego Charlesa i Roberta, odbył się 27 sierpnia 1783 r. Aeronauci przelecieli kanał La Manche w balonie z tkaniny jedwabnej, wypełnionym wodorem, ale

Nowa pisownia na kolejach

Ministerstwo komunikacji zarządziło, że od 1 września r. b. należy w korespondencji urzędowej na kolejach stosować zasady nowej ortografji.

Pracownicy biurowi mają obowiązek zapoznać się z zasadami nowej pisowni

na powrotnej drodze wpadli do morza i utonęli.

Jednakże te śmiertelne wypadki nie odstraszyły od baloniarstwa. Co raz częściej zaczęły rozbrzmiewać nazwiska ludzi, którzy ulepsiali sprzęt balonowy i osiągnęli coraz dalsze przełoty.

Uczony francuski Gay Lussac wznosił się w r. 1804 na 7000 mtr. Rekord Lussaca pobił Tissandier w r. 1862, osiągając wysokość 8000 mtr. Ponieważ jednak nie zabrał ze sobą przyrządów tlenowych, wyniesiono go zemdłego z gondoli. Rok 1901 przyniósł triumf Niemcom. Siring i Berson wzniesli się wówczas na 10.800 mtr.

W r. 1927 Amerykanin, kpt. Gray wznosił się na 12.945 mtr. w otwartej gondoli, uzbrojony w odpowiednie przyrządy. A po Amerykaninie, w r. 1931 prof. Pickard, już w hermetycznej zamkniętej gondoli, osiągnął 14.000 mtr.

Ostatniego lotu rekordowego na wysokość w otwartej gondoli, dokonali 29 marca r. b. Polacy, kpt. Burzyński, zeszloroczny zwycięzca w zawodach Gordon-Bennetta w towarzystwie dr. Jodko-Narkiewicza — wznosząc się na wysokość 10.853 metr.

Komisja porozumiewawcza

organ jednoczący organizacje społeczne powiatu będzińskiego

W dniu 18 bm. odbyło się zebranie organizacyjne komisji porozumiewawczej w obecności 22 przedstawicieli 14 organizacji społecznych terenu powiatu będzińskiego.

Zebrań zabrał głos prezes Okręgu Związku Legionistów Polskich Toba, wyjaśniając cel Komisji Porozumiewawczej, poczem zabrał głos dr. Paweł Łek, który w dłuższym przemówieniu nakreślił zarys prac tej Komisji, jej udział w pracach ogólnie społecznych i ideowych.

W dyskusji zabierali głos: pp. Nawrocki, Renik, Piszczyk, Cwiklińska, Almstaedt, Szpineter, Toba i inni, po czym zebrani jednomyślnie uznali za konieczne utworzyć wspomnianą komisję porozumiewawczą. Do komisji tej zgłosiły akces następujące organizacje:

Związek Legionistów Polskich,
P. O. W.,
Liga Kobiet,
Związek Podoficerów Rezerwy,
Związek Inwalidów,
O. M. P.,
Kuźnice Pracy dla Państwa,
Związek Powstańców,
Związek Więźniów Politycznych,
Kl. Frakcja Rewolucyjna,
Zw. Ochotników Armii Polskiej
Legja Inwalidów Wojsk Polskich,
Samopomoc Społeczna Kobiet.

Postanowiono również zaprosić do udziału w Komisji i resztę organizacji z terenu powiatu będzińskiego, które chcą wspólnie pracować i zagadnienia natury regionalnej, czy też ogólnej przedyskutowywać i zgodnie wprowadzać w czyn.

Następne zebranie komisji porozumiewawczej naznaczono na 1-ą połowę

września rb., na którym będą omawiane sprawy, ujęte w rezolucji okręgowego zjazdu związku legionistów oraz sprawy młodzieżowe.

Do omówienia spraw młodzieżowych zaproszony będzie specjalny prelegent z Warszawy.

Do prowadzenia prac komisji porozumiewawczej upoważniono prezesa Tobe, oraz wybrano 3 osoby, tj. pp. Cwiklińska, Nawrockiego Nowocienia, których zadaniem będzie opracowanie programu prac na najbliższą przyszłość.

Spółdzielnia Zjednoczonych Stolarzy

Sp. z O. O. w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego 16 róg Sadowej

NA SKŁADZIE WIELKI WYBÓR MEBLI OD NAJWYKWINTNIEJSZYCH DO NAJSKROMNIEJSZYCH. — PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA ROBOTY MEBLOWE, BUDOWLANE I URZĄDZENIA BIUROWE. SPORZĄDZAMY KOSZTORYSY I PROJEKTUJEMY URZĄDZENIA WNETRZ PRZEZ SIŁY FACHOWE.

Ceny przystępne.

Wykonanie solidne

Londner contra Rubinlicht

Walka o fotel przewodniczącego gminy żydowskiej w Będzinie

Od szeregu miesięcy w gminie żydowskiej w Będzinie prowadzą pomiędzy sobą ostrą walkę przewodniczący gminy p. Rubinlicht i członek rady p. Londner.

W grę tu oczywiście wchodzi sprawa obsadzenia fotela przewodniczącego gminy.

P. Londner złożył na p. Rubinlichta w starostwie skargę, zarzucając mu nieprawidłowe i niesprawiedliwe ułożenie nowego budżetu gminnego.

W międzyczasie proponowano również

p. Rubinlichtowi za pośrednictwem specjalnego wysłannika, aby złożył mandat przewodniczącego gminy.

Na jednym z posiedzeń rady gminnej powołano do życia specjalną komisję, która miała przeprowadzić rewizję ksiąg buchalteryjnych.

P. Rubinlicht komisji tej nie uznał. Jak się skończy ta walka pomiędzy dwoma znanymi działaczami żydowskimi narazie trudno przewidzieć.

Nakaz aresztowania obrońcy Grzeszolskiego

Sensacyjny wniosek prokuratora S. O. w Sosnowcu

Sprawa, wytoczona przez sosnowiecką prokuraturę adw. Hofmola - Ostrowskiemu za wystosowanie do sądu okręgowego w Sosnowcu obraźliwej depechy po wyroku na truciciela Grzeszolskiego, wzbudziła zarówno w sferach prawnych, jak i w całym społeczeństwie powszechne zainteresowanie.

O sprawie się mówi, o biegu sprawy podawała już stołeczna i miejscowa prasa różne mniej lub więcej nieprawdziwe wiadomości, które kilkakrotnie już dementowaliśmy, posiadając wiadomości z wiarygodnych źródeł.

Nie odpowiada np. prawdzie, że cała palestra sosnowiecka zgłosiła się do obrony oskarżonego adwokata, że adw. H. Ostrowski wniósł o wezwanie jako biegłych prezesa sądu najwyższego Rzymowskiego, sekretarza komisji kodyfikacyjnej Rappaporta i członka akademii umiejętności prof. Dycza na rozprawę, której termin wyznaczony został na 25 bm., podano zresztą raz na wtorek, że proces przeciwko H. Ostrowskiemu już się odbył.

Sąd w sprawie adw. H. Ostrowskiego nie rozpatrywał dotychczas żadnych kwestyj, prócz ostatniego wniosku prokuratora, który stanowi swego rodzaju rewelację.

Jak wiadomo adw. H. Ostrowskiemu w okresie ostatnich trzech miesięcy wytoczono szereg spraw, między innymi o zniewagę rządu, za co H. Ostrowski ukarany został 3-miesięcznym aresztem. Ponieważ kartoteka adw. H. Ostrowskiego wypełniona jest licznymi orzeczeniami karnymi i wyrokami, skazującym go za pokrewne przestępstwa, prokurator sądu okręgowego w Sosnowcu uznając, że adw. H. Ostrowski dopuszcza się tych przestępstw w sposób nałogowy, zgłosił wniosek do sądu o zaarrestowanie go do czasu rozpatrzenia przeciwko niemu sprawy.

Sąd okręgowy w Sosnowcu uwzględnił

wniosek prokuratora i zażądał od adw. Hofmola - Ostrowskiego złożenia kaucji w kwocie 1000 złotych, do czasu zaś wniesienia kaucji polecił go

aresztować.

Dzień rozprawy przeciwko adw. Hofmola - Ostrowskiemu 25 bm. może nam przynieść liczne niespodzianki.

Nie pomogła zasłona terenowa

Policja ujęła dwóch włamywaczy

Na polach obok walcowni hr. Renarda w Sosnowcu zatrzymani zostali znani włamywacze Kazimierz Sochaczek i Stanisław Sawicki, obydwoje bez stałego miejsca zamieszkania.

Przy Sawickim który poszukiwany jest również za delecję, znaleziono rewolwer z nabojami, marki Parabellum.

Obaj włamywacze na widok policji

starali ukryć się w dole. Lecz nie udało się im uciec z rąk policji.

Obok miejsca, gdzie ukryli się włamywacze znaleziono dwa worki z mufakturą, galanterią i innymi rzeczami, pochodzącymi z kradzieży.

W czasie dochodzenia ustalono, że rzeczy te pochodzą z kradzieży w jednym ze sklepów w Mysłowicach.

ZDEMASKOWANA AFERA

kradzionych obligacji pożyczkowych

doprowadziła do wykrycia wielkiej meliny paserskiej

W styczniu br. dokonali włamywacze zuchwałego włamania do mieszkania kupca Józefa Gawlika w Nowej Wsi, gdzie wpadł im w ręce obfity łup. Skradli oni 1500 mk. niemi. w monetach, 170 marek złotych przedwojennych oraz 700 zł., wyrządzając Gawlikowi szkodę na około 5000 zł.

Policja wszczęła dochodzenia, w wyniku których stwierdziła, że niejaki Marjan Misztal urządza dla swych znajomych w Sosnowcu sute libacje oraz obdarowuje ich przedwojennymi złotami monetami niemieckimi.

Po aresztowaniu Misztala przyznał się do kradzieży i jako współników

wskazał Wawrzyńca Zabagłę i Tadeusza Grzybowskię, którzy zostali osadzeni w więzieniu. Prokurator sądu okręgowego w Katowicach sporządził przeciwko nim akt oskarżenia.

Grozi im dotkliwa kara, bowiem wszyscy byli już za podobne czyny karani.

W czasie dochodzeń przeciwko włamywaczom śledztwo wzięło sensacyjny obrót. Okazało się bowiem, że Gawlik następnego dnia po włamaniu tj. dnia 27 stycznia br. zgłosił o kradzieży pieniędzy, a 28 stycznia zgłosił dodatkowo, że włamywacze skradli mu również garderobę, wartości około 5000 zł. Później wyszło jednak na jaw, że

RADJO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Czwartek, 20 sierpnia.
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.33 Gimnastyka. 6.50 Koncert. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Programy lokalne. 8.00 Przerwa. 11.57. Sygnal czasu i hejnał z Krakowa. 12.05. Programy lokalne. 12.13. Dziennik południowy. 12.25 Koncert polonowy. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Ach te wróble. 16.45 Nauczyciel a obywatel. 17.00 Recital skrzypcowy. 17.25 Koncert fortepianowy. 17.50 Człowiek przygotowany na wszystko. 18.50 Programy lokalne. 19.00 Teatr Powszechny. 19.45 Muzyka węgierska. 20.30 Skrzynka techniczna. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Nasze pieśni. 21.15 Muzyka salonowa. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.15 Programy lokalne.

KATOWICE.

Czwartek, 20 sierpnia.
6.00 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.03. Płyty gramofonowe. 6.28. Program na dzisiaj. 12.03 Chwilka społeczna. 12.10 Wiadomości bieżące. 13.15 Płyty. 14.15 Wiadomości giełdowe. 15.30 Z Elemką do Wisły. 18.00 Karlikowa poczta. 18.10 Z piosenką na miasto? 18.30 Koncert reklamowy. 22.25 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Piątek, 21 sierpnia.
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.33 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Programy lokalne. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Programy lokalne. 12.15 Dziennik południowy. 12.25 Programy lokalne. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Rozmowa z chorymi. 16.00 Koncert. 16.45 Odczyt dla maturzystów. 17.00 Recital fortepianowy. 17.30 Koncert skrzypcowy. 18.00 Programy lokalne. 18.45 Ostatni tydzień. 18.50 Biuro studjów rozmowa ze słuch. P. R. 19.00 Koncert rozrywkowy. 19.45 Muzyka nastrojowa. 20.30 Płyty. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert ork. symf. 22.15 Muzyka salonowa. 23.00 Programy lokalne.

NOWINY RADJOWE

MUZYKA NASTROJOWA I ROZRYWKOWA W RADJ.

W piątkowym programie radiowym (z dn. 21 bm.) mogą znaleźć radjosluchacze najróżnorodniejszego rodzaju koncerty.

Dla zwolenników utworów fortepianowych o godz. 17.00 recital fortepianowy Aleksandra Sienkiewicza, utalentowanego pianisty, który wykona utwory Chopina, Liszta, Albeniza oraz własne. o 17.30 koncert skrzypcowy a-moll op. 82. Główną rolę usłyszą radjosluchacze z płyt w wykonaniu wybitnego skrzypka Jaschy Heifetza. O godz. 21.00 koncertem orkiestry symfonicznej dyrygować będzie znakomity kompozytor poznański i kapelmistrz Feliks Nowowiejski. O godz. 16.00 znana wśród radjosluchaczy orkiestra kameralna pod dyr. Hermana wykona przed m. k. kofonem krakowskim utwory Adolfa Adama, o popularnym charakterze. Godz. 19.00 przyniesie koncert rozrywkowy w wykonaniu lwowskiego koła mandolinistów „Hejnał”.

Koncert urozmaici piosenka, artystyczny gwiazd oraz melodie na harmonijce ustnej. Koncert o godz. 19.45 w wykonaniu Małej Orkiestry P. R.

Jak zwykle program radiowy zakończy muzyka taneczna, która nadawana będzie o godz. 22.15 z Kawiarni Ziemiańskiej w Łodzi a następnie o 23.00 z płyt.

Gawlik był ubezpieczony jedynie od kradzieży garderoby, natomiast nie był ubezpieczony od kradzieży pieniędzy. Dlatego też jakkolwiek nie skradziono mu garderoby. G. chcąc powetować sobie szkodę, wynikłą z kradzieży pieniędzy, sfingował również kradzież garderoby.

Wobec tego towarzystwo ubezpieczeń wniosło przeciwko niemu doniesienie i po przeprowadzonym śledztwie prokurator wniósł również przeciwko Gawlikowi doniesienie o oszustwo assekuracyjne.

Tak więc poszkodowany wraz z zło dziejami zasiądzie na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Katowicach

KRONIKA

Czwartek
20
Sierpień

Dziś: Bernarda
Jutro: Joanny
Wschód słońca: 4.48
Zachód słońca: 6.45

KRONIKA OGOLNA

— OSOBISTE. Dr. A. Mlak, profesor żeńskiej szkoły handlowej im. Kr. Jadwigi w Sosnowcu został mianowany dyrektorem Gimnazjum Kupieckiego Męskiego Stowarzyszenia Kupców Polskich w Sosnowcu.

— NOWA DROGA MAŁA DĄBRÓWKA — KATOWICE. Z dniem wczorajszym została otwarta dla wszelkiego ruchu kołowego droga powiatowa Katowice II — Mała Dąbrówka. Jednocześnie donosi się że w tym samym dniu zamknięta została dla wszelkiego ruchu kołowego droga powiatowa Mała Dąbrówka — Miłowice. Objazd nastąpi przez Czeladź, Sosnowiec, Modrzejów i Myslowice. Zamknięcie tej drogi przewidziane jest na około 3 tygodni.

— PO ZABÓJSTWIE W MYSŁOWI. CACH. W związku z zabójstwem śp. Alfonsa Szczotka, kolejarza z Mysłowic, na moście modrzejowskim, onegdaj dokonano sekcji zwłok zamordowanego oraz przeprowadzono wizję lokalną na miejscu zbrodni. Również wczoraj dokonano przesłuchania wielu świadków szczególnie ze strony Miśkiewicza.

— LEKARZ POWIATOWY dr. O. Riedel od dwóch tygodni leży w łóżku obłożnie chory na tyfus plamisty. Dr. Riedla zastępuje dr. Blinstrub.

— KU UWADZE ZARZĄDU MIEJSKIEGO BĘDZINA. W domu nr. 11 przy ul. Dąbrowskiego w Będzinie, zamieszkuje przy mężu umysłowo chora M. Walczakowa, którą niedawno przywieziono z zakładu psychiatrycznego w Rybniku.

Mąż nieszczęśliwej kobiety jest przez cały dzień w pracy, ona zaś urzęduje na podwórku rozmaite wyczyny, które demoralizują i sięgają zgorznień wśród młodzieży tam zamieszkałej.

Nieszczęśliwą kobietą winny zająć się powołane do tego czynnik.

— CIEKAWA ROZPRAWA. W sądzie trondzkim w Dąbrowie odbędzie się w dniu 28 bm. ciekawa rozprawa.

Rabin Epsztajn z Dąbrowy złożył swego czasu zameldowanie w starostwie, że przewodniczący gminy żydowskiej p. J. Rechin usiłował wymusić łapówkę w sumie 500 zł.

P. Rechin czując się tem obrażony wytoczył rabinowi Epsztajnowi sprawę sądową.

Wpisy do wszystkich klas Prywatnego Gimnazjum żeńskiego im. H. Rzakiewiczowej (pełne prawa szkół państwowych) i 6-cio oddziałowej Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Powszechnej tegoż imienia przyjmuje kancelaria szkoły, Sosnowiec, ul. Rudna 5, od dnia 20 bm. w godzinach od 9 do 13-ej.

Kuźnia fałszerska

Przed sądem okręgowym w Sosnowcu stanęli wczoraj rano w Zamłynie w pow. olkuskim fałszerszy Wilon 1, 2, 5 i 10 zł. towego Władysław Wilk (więziony w Będzinie) oraz odpowiadający z wolnej stopy Jan Jurkowski, Józef Oleksy i Mieczysław Pawlik.

Kuźnia fałszerska, którą zmontował Pawlik, mieściła się w mieszkaniu Jurkowskiego. W chwili wkroczenia policji, fałszerszy zastano przy pracy. Zakwestjonowano im większą ilość nieudatnie podrobionych fałszyfikatów, które prawdopodobnie puszczane były w obieg na powiecie podczas jarmarków.

Sąd skazał fałszerszy na dwa lata więzienia i 100 złotych grzywny, pozbawiając ich jednocześnie praw na lat 5.

Dziwna historia pewnej kradzieży

Gościnnie sosnowiczanie obdarzał znajomych złotymi monetami niemieckimi

Policja sosnowiecka unieszkodliwiła ostatnio szajkę kombinatorów, trudniących się sprzedażą kradzionych obligacji pożyczkowych.

Mianowicie w ub. wtorek zatrzymany został w Sosnowcu Moszek Herszkowicz, który w Banku Polskim usiłował sprzedać 5 obligacji pożyczki do larowej, pochodzących z kradzieży w Warszawie.

Niewłocznie wydział śledczy w Sosnowcu rozpoczął energiczne śledztwo, które doprowadziło do ujęcia 7 osób, zamieszanych w tę sprawę.

Między innymi zatrzymany został Izrael Feder, z zawodu złotnik, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Targowej Nr. 8.

W czasie rewizji w mieszkaniu Feder, o czym wczoraj pokrótce donieśliśmy, policja dokonała sensacyjnego odkrycia.

W mieszkaniu znaleziono bowiem większą ilość srebrnych i złotych rzeczy, w postaci nakrycia stołowego, listy, kieliszków, kubków, 6 torebek damskich srebrnych, kilka sznurków perel, medaljony i łańcuszki złote, 5 złotych damskich zegarków oraz kilkanaście mechanizmów do zegarków od których koperty zostały prawdopodobnie przetopione.

Wszystkie znalezione w mieszkaniu rzeczy pochodzą niewątpliwie z kradzieży.

Zakwestjonowane rzeczy znajdują

się w wydziale śledczym w Sosnowcu. Policja prowadzi dochodzenie i niebawem wyjdą na jaw dalsze szczegóły.

Sześć miesięcy więzienia za pięć wybitych zębów

Smutny finał sutej libacji rozegrał się w Klimontowie w pow. będzińskim. Mieszkaniec Klimontowa Władysław Zajac, obchodząc uroczystości święta rodzinne, zaprosił na wódkę między innymi kolegę Bolesława Brodzińskiego.

Gdy uroczystość dobiegła końca, gospodarz w przystępie pijackiego fer

woru rzucił kamieniem tak niefortunnie, że trafił Brodzińskiego w twarz, i wybił mu pięć zębów.

W kolejnym porządku rzeczy, sprawa znalazła się przed sądem okręgowym w Sosnowcu, który wymierzył Zajacowi sześć miesięcy więzienia z zawieszeniem kary.

Z CZELADZI

Z walnego zebrania Cechu Slusarzy i kowali w Czeladzi

W Czeladzi odbyło się walne zebranie cechu slusarzy, kowali, tokarzy i blacharzy.

Przewodniczył zebraniu podstarszy cechu p. J. Nowak, sekretarzem p. F. Ryś.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, przewodniczący zwrócił się do zebranych z apelem, aby wpłacali regularnie składki członkowskie.

Następnie przewodniczący poinformował zebranych, że wobec zrzeczenia się p. Józefa Hermana godności starszego cechu i członka zarządu oraz p. Feliksa Rysia z godności sekretarza, zachodzi konieczność przeprowadzenia uzupełniających wyborów. Zebrani po przyjęciu powyższego do wiadomości, przystąpili do wyboru starszego cechu. Na wniosek większości zebranych

wybory odbyły się tajne. Głosowanie odbyło się trzykrotnie. W trzecim głosowaniu największą ilość głosów otrzymał p. Feliks Rysio. Dwa głosy otrzymał p. S. Kowalczyk. Następnie na sekretarza wybrano przez akklamację p. Jana Musiałę.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp. Sz. Kowalczyk, St. Polak i P. Kowalski.

(c) „ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA“ NA PIASKACH. „Święto żołnierza“ obchodzone na Piaskach uroczystość. W przeddzień odbył się capstrzyk. W sobotę ks. szambelan Jerzy Imiela odprawił nabożeństwo. W godzinach popołudniowych odbyła się zabawa ogrodowa w miejscowym parku, gdzie koncertowała orkiestra pod batutą p. W. Fijałkowskiego.

Rezerwiści nie mogą stracić pracy przez powołanie na ćwiczenia

Wobec licznych wypadków nieprzyjmowania do pracy rezerwistów, powołanych na ćwiczenia, władze administracyjne w porozumieniu z Inspektorami Pracy zarządziły obserwację nad zakładami pracy.

Rezerwiści po powrocie z ćwiczeń muszą być przez pracodawców niezwłocznie przyjęci na te same stanowiska.

Wyjątek stanowić może przerwa od 2 do 3 dni, gdy zakład pracy czynny jest niepełny tydzień.

Pracodawcy, którzy powołanych na ćwiczenia rezerwy pracowników i

robotników fizycznych nie przyjmują lub też przydzielają do gorszej pracy, pociągani będą do odpowiedzialności karnej.

Pozatem zostały wydane instrukcje, że z chwilą powołania pracownika na ćwiczenia, pracodawcy winni postawić w danym miejscu zastępcę zastrzegając zgóry ścisły termin zastępstwa.

Chciał być mistrzem

Stanisław Dittmer, lat 49 z Będzina przedstawił starostwu zawierciańskiemu dyplom majstra murarskiego w celu otrzymania karty rzemieślniczej. Dyplom okazał się sfałszowany, należał bowiem do zmarłego brata Dittmera.

Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał wczoraj Dittmera na trzy miesiące więzienia z zawieszeniem kary, biorąc pod uwagę, że D. dopuścił się swego czynu z nędzy.

To świetnie!
Dostaniemy teraz

Dr. OETKERA
BUDYNIE i CIASTA!

Zastępca: H. NORZYMBERSKI
Częstochowa, Aleja 38

Prosimy żądać stale i wszędzie niezrównanej książki z przepisami Dra A. Oetkera pt. „Dobra gospodyni piecze sama”. Do nabycia u zastępcy i we wszystkich księgarniach. Cena 50 groszy.

Zbiórka na rodzinę Szymika

Wśród pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych podjęta została zbiórka na rzecz rodziny zabójcy, dyr. Gosiewskiego — Aleksiego Szymika.

W organie związku pracowników u mieszczoneo nawet wezwanie do ogółu pracowników, w tej sprawie.

Obóz ćwiczebny komendantów drużyn P.C.K. w Okradzionowie

Zarząd oddziału P. C. K. w Sosnowcu zorganizował pierwszy na tutejszym terenie obóz ćwiczebny O. P. L. dla służby ratowniczo - sanitarnej.

Terenem obozu jest Okradzionów, gdzie wszyscy uczestnicy zostali pomieszczeni w domu Sosnowieckiego Tow. Kopalni i Zakł. Hutniczych oddanym przez dyrekcję tegoż towarzystwa bezpłatnie. Zaprowiantowanie i wyżywienie odbywa się we własnym zakresie obozu, którym to działem wraz z kuchnią kieruje bezinteresownie p. Fularska z Sosnowca. Ilość uczestników — 60 komendantów i komendantek drużyn ratowniczo - sanitarnych P. C. K., między którymi są delegaci samorządów miejskich tu powiatu, urzędu pocztowego w Sosnowcu. 24-ch zakładów przemysłowych oraz 7-in kół PCK.

Zadaniem obozu ćwiczebnego O. P. L. służby ratowniczo - sanitarnej jest praktyczne przygotowanie komendantów drużyn w akcji ratowniczo - sanitarnej w terenie przy uwzględnieniu potrzeb O. P. L. w jaknajszerszym zakresie.

PROCES przeciwko kop. Helena

W wydziale cywilnym sądu okręgowego w Sosnowcu odbył się wczoraj proces wytoczony kopalni „Helena” w Niwce przez Polską Konwencję Węglową w Katowicach o należność 30.000 złotych.

Jak już obszernie swego czasu donieśliśmy, kop. „Helena” ogłoszona została upadłością, przy czym w marcu 1935 roku zawarty został układ pojednawczy, w myśl którego kopalnia zobowiązała się zapłacić Polskiej Konwencji Węglowej sumę 30 tys. złotych jako wierzytelności, nieobjętemu układem pojednawczym.

Kop. „Helena” swego zobowiązania nie dotrzywała i stąd sprawa znalazła się w sądzie.

Wyrok ogłoszony zostanie w dniu 21 b. m.

Z ZAWIERCIA

Zakończenie półkolonji letnich Z.P.O.K. w Zawierciu

Onegdaj odbyło się uroczyste zakończenie II turnusu półkolonji letnich, prowadzonych w gmachu państwowego gimnazjum koedukacyjnego dla dzieci rodziców najbardziej potrzebujących przez miejscowy oddział związku pracy obywatelskiej kobiet.

Na zakończenie, które odbyło się na boisku tego gimnazjum przybyli pp.: starszyna Wardejn - Zagórska, J. Holenderka, dyr. H. Jakliczowa, dr. Osternowa, Z. Berndtowa, Mytykowska i inne. Przybyli też zainteresowani rodzice. Na program tej pięknej dziecięcej uroczystości złożyły się: deklamacje, śpiewy, tańce i

inne popisy.

Ogółem na półkolonji przebywało 45 dzieci obojga płci, trwała ona 4 tygodnie. Dzień cały spędzała dziatwa na zabawach w polu, lub pobliskim lesie. Fachową opiekę sprawowały absolwentki miejscowego żeńskiego seminarjum nauczycielskiego. Kierowniczką półkolonji tak pierwszego, jak i drugiego turnusu była dyr. H. Jakliczowa.

Dużą pomoc materialną w urządzeniu tych półkolonji okazało zrzeszenie powiatowe ZPOK, oraz zarząd miejski z prezydentem J. Szczodrowskim na czele.

Przed wyborami do żydowskiej gminy wyznaniowej Około 200 kandydatów pretenduje do stołców radzieckich

Na dzień 6 września br. rozpisane zostały wybory do żydowskiej gminy wyznaniowej w Zawierciu. Wybranych ma być 12 radnych i 12 zastępców. Wybierać mają wszyscy żydzi, zamieszkali w powiecie zawierciańskim, za wyjątkiem żydów, zamieszkających w gminie Żarki, tam bowiem również istnieje oddzielna gmina wyznaniowa.

Do komisji wyborczej zgłoszono 8 list na których figuruje 192 kandydatów. Do wyborów, jak widać ze zgłoszonych list przystępują nietylko różne organizacje

żydowskie, ale i nawet prywatne grupy towarzyskie. Z pośród organizacji listy swe zgłosili: sjonisci, Mizrahi, zjednoczeni rzemieślnicy z p. W. Percysem, radnym miejskim na czele, Aguda i sjonisci rewizjoniści. Zgłoszona również została lista blokowa, zawierająca nazwiska kilku ruchliwych działaczy spośród społeczeństwa żydowskiego. Poza to zgłoszone zostały 2 listy dzikie, jedną zgłosił niejaki p. Birnfrajd, drugą p. Szajnhaf. — Kogo reprezentować mają obydwie listy dzikie, tego narazie ustalić nie można.

Z OLKUSZA

Straszny wypadek robotnika w fabryce Goldkorna

W dniu 18 bm. podczas szlifowania odlewów żelaznych w fabryce Goldkorna w Charsznicy k. Miechowa, pękła tarza kamienna, przyczem odłamek kamienia uderzył w głowę robotnika Józefa Janusa z Szarkówki, gm. Chodów (miechowskie), powodując złamanie kości ciemieniowej.

Janusa w stanie nieprzytomnym zabrano pogotowie ratunkowe do szpitala św. Łazarza do Krakowa.

(o) **POŚWIĘCENIE DOMU LUDOWEGO.** W Kielkowiecach, gm. Ogrodzieniec odbyło się uroczyste poświęcenie domu ludowego w obecności licznie zgromadzonej publiczności miejscowej i z okolicy.

Poświęcenia dokonał proboszcz z Giebla ks. Kudelko. Przemówienia wygłosili: ks. Kudelko, starosta Brzostyński oraz proboszcz z Ogrodzienca, ks. Podkopał.

(o) **WYCIĘCZKI HARCERZY.** Wśród licznych wycieczek harcerzy z bliższych i dalszych okolic, w dniu wczorajszym bawiła wycieczka harcerzy z Jadowa, pow. Radzyńskiego (183 druž. Mazowiecka) pod przewodnictwem pfm. dha Kazimierskiego. Po Olkuszu wycieczkę oprowadził prof. Wiatrowski.

Mili harcerze z Olkusza udali się w

dalszą drogę do Ojcowa, Krakowa, Wieliczki, Kalwarji Zebrzydowskiej itd.

(o) **ZŁODZIEJKA Z DĄBROWY NA WYSTĘPACH W OLKUSZU.** W czasie onegdajszego targu w Olkuszu, policja zastrzymała na kradzieży sztuki płótna ze straganu Stanisława Wieczorek z Dąbrowy.

(o) **PORZUCONY LUP ZŁODZIEJSKI** Obok toru kolejowego w lesie niedaleko wsi Chrzastowice (na szlaku Wolbrom -- Rabsztyn) znaleziono dwie duże świny zabite i oprawione. Zostały one skradzione z wagonu pociągu towarowego i wyrzucone na tor. Ktoś prawdopodobnie złodziej spłoszył tak, że nie zdążyli oni zabrać łupu.

Zatrzymanie działaczki komunistycznej w Wolbromiu

Onegdaj policja wolbromska zastrzymała w Wolbromiu 31 letnią Anielę Krzywdę z Zawiercia (Senator ską 78), pod zarzutem uprawiania działalności komunistycznej i kontaktowania się z komunistami - żydzykami z Wolbromia.

GDYBY... GDYBY...

— Gdyby tak ciotka Klotyldzia wyciągnęła nóżki — marzy młody hrabia Guccio — to jabym stanął na nogach. Jej młojnik trochę by mnie poratował. Kupiłoby się nowe auto, spłaciłoby się dług, Ziutkę wziąłbym z baletu i zrobiłbym z niej artystkę. Eh! Odetchnąłby człowiek trochę.

Ale co tu marzyć! Stara sknera ma końskie zdrowie. Jeszcze mnie przeżyje.

— Gdybym tak wygrał na loterii z 50 tysięcy — marzy pan Adam, buchalter na dobrej posadzie, przestałbym przedewszystkiem pracować. Szefowi bym powiedział. „Jesteś pan idjota i mam pana gdzieś“!

Zonę z dziećmi wysłałbym na lotnisko a sam bym się puścił w świat, w szeroki świat.

Pięknieby było. Ale co tu marzyć. Nie tak łatwo wygrać na loterii.

— Żeby tak można było wytrasnąć gdzieś z tysiąc złotych — marzy bona, panna Kazia. — Kupiłabym małe mieszkanie. Zygmunt by się ze mną cenił, mieli byśmy swój własny kąt, swoje własne meble i grunt swoje własne dzieci. Co to za rozkosz chodzić z własnymi dziećmi na spacer. Tak mi zbrzydły cudze.

Ale co się ludzi? Tysiąc złotych z nieba nie spadnie.

— Gdyby tak ktoś mi pożyczył sto złotych — marzy urzędnik państwowy 11 stopnia. — Przenicowałbym sobie ubranie kupiłbym sobie nowe pantofle, bo te się rozlaża, ze dwie koszule, z pół tuzina skarpetek.

Pensja ledwo na mieszkanie i życie starezy. A tu upały, negi się poca i skarpetki koniecznie potrzebne. Znów koleżan-

ki kręcą nosem i pytają się złośliwie, czy dziś jadłem szwajcarski ser, że tak czuć. Sto złotych bardzoby się przydało, ale kto dziś pożyczy.

Przed dworcem stoi bezrobotny. — Gdyby — marzy — kazal kto teraz odnieść duży ciężki kosz. Dałby może ze dwa złote, albo może i trzy. Kupiłbym zaraz kartofli i słoniny. Stara by słoninę wytopiła. Smałeciu byłoby na parę dni a skwarki do kartofli. Skwarki tak pięknie pachną. Tak pięknie.

Eh! Co sobie żółe psuć! Nikt mi kosza do odniesienia nie da. A jakby dal to tarzarze nie pozwolą.

Na podwórzu mały chłopezyk dłubie sobie w nosie rozmarzony:

— Żeby tak kto dal teraz 10 glosy. Kupiłbym cukierków za pięć, a za pięć lodów. Gieńkowi dałbym lodów polizać, a Staskowi nie, bo mnie bije. Ładnieby było.

Eh! Kto mi tam da 10 glosy! Mama mówi, że to dziś duży pieniądz.

Towarzystwo holdingowe przejmie „Wspólnotę Interesów“

Założone zostało towarzystwo holdingowe dla przejęcia „Wspólnoty Interesów“. Kapitał tego towarzystwa składa się z 10-ciu udziałów, z których cztery są w posiadaniu Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, a dwa — Banku Gospodarstwa Krajowego.

Na czele nowego towarzystwa staną: dyrektor departamentu górniczo-hutniczego w Min. Przemysłu i Handlu Czesław Peche, dyr. W. Przedpeński i dyr. Kowalski.

— Już zapisałam a teraz napijmy się koniaku.

Napełniwszy wódką kieliszki, trącili się niemi i jednym tchem wychylili takowe, poczem restauratorka, pożegnawszy nowego pensjonarza, udała się do kuchni, gdzie ją właśnie wzywano.

— Czart chybaby wniósł się w tę sprawę, gdybym tym razem nie pozbył się na zawsze Joanny — mruknął Owidjusz, sam pozostawszy. — W sposób, jaki obmyśliłem, mój kuzyn Harmant nie dowie się nawet, że wyszła zdrowa i cała z wypadku przy ulicy Git-le-Coeur.

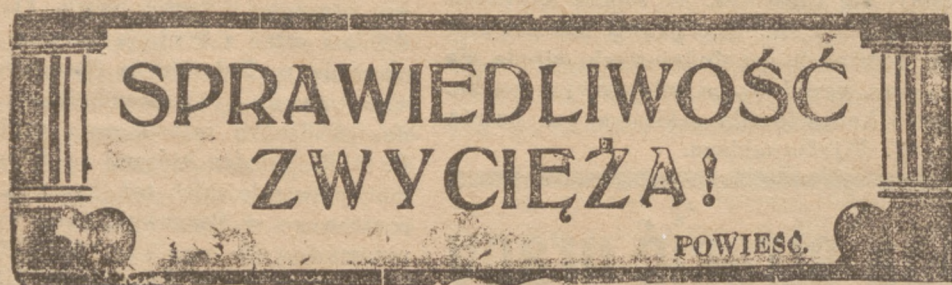
To mówiąc, odszedł.

Nazajutrz rano przybył wcześniej do Gospody piekarzy, gdzie mu podano pierwsze śniadanie. Tourangeau z Lugduńczykiem, w kostjumach pracy, to jest z obnażonymi rękami i bosemi nogami, ponieważ wprost przybywali z piekarni, nie ukończywszy roboty, przyszli, ażeby zjeść śniadanie i napić się wina. Spozstrzegłszy Owidjusza, powitali go radośnie i siedli obok niego.

— Podaj butelkę wina — rzekł Tourangeau do służącej.

— Nie — zaprotestował Soliveau — jutro, jeżeli zechcecie, dziś ja jeszcze płacę.

d. c. n.

323.

— Dobrze a teraz proszę, przynieś mi butelkę dobrego burgunda; koledzy nie odmówią trącenia się ze mną kieliszkiem.

— Najchętniej! odrzekł Tourangeau. Marjanna podała jedną butelkę wina, a potem drugą. Pierwsze lody tym sposobem zostały przelamane i w pół godziny później nowoprzybyły stał się poufny towarzysz obecnych.

— Zobaczmy się jutro nieprawdaż? — odchodząc pytał Lugduńczyk Owidjusza.

— Mam nadzieję — rzekł tenże; — przyjdę tu rano i znów wychylimy bułkę białego wina.

Tourangeau z Lugduńczykiem odeszli. Owidjusz zwolna jadł obiad. Niedługo tłum się rozproszył; w wielkiej sali została mała liczba konsumentów. Właścicielka miała obecnie czas do pomówienia, a uprzedzona przez Marjannę o nowoprzybyłym gościu, zbliżyła się do niego.

— Pan życzy sobie stołować się u nas? — zapytała.

— Tak, pani.

— Zgadzam się na to. Ileż razy dziennie?

— Trzy razy. Zrana zupa, po niej kawalek sera i pół butelki wina, następnie śniadanie o jedenastej i jak zwykle, obiad. Ileż to będzie kosztowało?

— Wezmę od pana, jak od innych biorę, ni mniej ni więcej sto dwadzieścia franków miesięcznie. Weź pan pod uwagę, że będziesz tu pił wino na turalne i kuchnie mieć będziesz staranną.

— Zgadzam się na sto dwadzieścia franków. Od jutra rano zacznę przychodzić, a obecnie zapłacę pani z góry za pół miesiąca.

— Jak pan zechcesz.

— Soliveau położył na stole trzy sztuki złota.

— Oto — rzekł — sześćdziesiąt franków.

— Dobrze wydam panu pokwitowanie, obok czego przyjmiesz pan ode mnie kieliszek koniaku. Marjanno — rzekła do służącej — przynieś nam tu butelkę starego i dwa kieliszki.

Dziewczyna spełniła zlecenie. Owidjusz podał jej natenczas sztukę dwudziestofrankową.

— Proszę cię, rozmięń mi to — rzekł — na drobną monetę — a gdy przyniosła takową, dał jej pięć franków. — Oto dla ciebie za twoją usługę.

Marjanna oniemiała z radości, choć wając pieniądze do kieszeni.

— Ach! jak to dobrze — zawołała po chwili; — ponieważ pan należysz odtąd do naszych gości i będziesz stołował się u nas, zechcesz zapewne należeć.

— Do czego? — pytał Owidjusz, udając nieświadomość.

— Do uczyty.

— Jakiej?

— Do składkowego obiadu — odezwała się właścicielka — jaki tu urządzamy dla pewnej znacznej roznosicielki chleba. Omal że nie została ona zmiażdżoną przed kilkoma dniami, pod załamującym się rusztowaniem... cudem, rzec można, uniknęła śmierci. Jest to dzielna kobieta, którą wszyscy kochamy.

— Ależ najchętniej należeć będę do tego! — zawołał Soliveau z pośpiechem. — Ileż złożyć trzeba?!

— Sześć franków.

— Oto są.

— Przynieś listę, Marjanno, ażeby ten pan zapisał się na niej.

Dziewczyna podała arkusz żądany.

— Nazwisko pańskie? — pytała właścicielka.

— Piotr Lebrun.

172.
Wdowa Ferron pierwsza zaczęła rozmowę.

— Szukałeś mnie więc — rzekła do Piotra — ale to nie dlatego tylko zapewne, aby mi ofiarować kieliszek „zielonej”, chociaż z twojej strony jest to bardzo grzeczne.

— Rzecz pewna, iż nie dlatego — odparł galganiarz.

— Mów więc... O cóż chodzi?

Mężczyzna w długim, starym paltoście, wyrzucając z fajki kłęby dymu, nastuchiwał z uwagą.

— O co chodzi? — powtórzył Piotr Beraud — powiedz mi przedewszystkiem, czy masz pieniądze?

— Potrzebujesz ich?

— Ma się rozumieć.

— Ileż ci potrzeba... sto sous?

— Bajesz trzy po trzy... Sto sous... Potrzeba mi siedemdziesiąt franków... mniej ani szeląga!

— Wielki Boże! — zawołała z osłupieniem wdowa — tyle pieniędzy... a skądże jabym je wzięła? Wszystkiego maw dziesięć franków. Jeżeli chcesz, podzielę się niemi z tobą całym sercem. Na co ci wszakże potrzeba tak wielkiej sumy?

— Nie na to, rzec pewna, ażebym leżąc mógł wygrzewać się na słońcu pod gołym niebem... bądź przekonana. Nie o to chodzi, abym się miał tego obawiać, ponieważ bruk uliczny jest mniej warty zapewne od barłogu za sześć

sous, jaki mi dają podczas noclegu w Willi galganiarzy, ale że nie chciałbym być zatrzymany przez straż miejską jak jaki włóczęga.

— Dłużny jesteś może te siedem dziesiąt franków za komorne?

— Tak... za komorne i żywność mojej gospodyni. Nie wiem, co jej przypało takiego dzisiaj od rana. Jak gdyby ją mucha w nos ukąsiła. Powiedziała mi, że ani dnia dalej krodytować nie będzie... że żąda swojej należności i że jeżeli jej w ciągu czterdziestu ośmiu godzin nie zapłacę, nie będzie już dla mnie nadal miejsca w Willi galganiarzy.

— Wielka to zgryzota... lecz czemuże ja ci mogę dopomóc? Udaj się do wdowy Perrot... twojej siostry.

— Właśnie od niej powracam... Nie ma ani grosza!.. Dochodem ze swojej pralni zaledwie koniec z końcem związać jest w stanie.

— To udaj się do swojego szwagra.

— Co... do Verriera?

— Tak... wszakże on obraca miljonami... mógłby ci więc pożyczyć pięć tysięcy talarów.

Wolałbym umrzeć z głodu na kupie gnoju, niż prosić o co tego lotra! — zawołał Piotr z uniesieniem.

— Pojmuję to... lecz jego córka... Ona, jak mówią, jest litościwą, miłosierną, coby ci szkodziło prosić ją o pomoc raz jeden?

— Tak, w rzeczy samej, jest to bardzo szlachetna dziewczyna, lecz w każdym razie jest ona córką Verriera, a ja poprzysiągłem sobie nie przestąpić progu jego mieszkania.

— A Melanja Gauthier?

— Skończ-że raz... do kroć piorunów. — Pieniądzy tak zarobionych nie dotknąłbym końcem mojego haczyka.

— E! przesadzasz nazbyt, mój kochany — odparła wdowa. — Wof! brudu nie czepia się pieniędzy... trudno zresztą na to uważać, gdy chodzi o pozyskanie dachu nad głową. Ale... jeszcze ci pozostaje Fryderyk Bertin, mechanik?..

— Nie pleć głupstwa! — huknął powtórnie galganiarz. — Pieniądzy Fryderyka Bertin... toć lepiej byłoby, iść prosić o nie Melanje...

— A gdybyś się udał do nowozaślubionych, Eugenjusza Loiseau i Wiktoryny?

— Zaczekaj!.. może to i myśl dobra... w rzeczy samej! Są to poczciwe dzieci... Loiseau jest dość zamożny. Wiem, że ma odłożonych kilka biletów stoffrankowych... Mógłby mi coś z nich pożyczyć, a spłacałbym mu po sto sous tygodniowo. Pójdę zobaczyć się z Eugenjuszem.

— Loiseau nie panu nie pożyczyci — ozwał się siedzący obok mężczyzna w długim łatanym paltocie, mieszając się do rozmowy.

Galganiarz wraz z wdową Ferron spojrzeli nań ciekawie.

— Pan go zna? — zawołał Piotr Beraud.

— Wszak pan mówi o Eugenjuszu Loiseau, który się ożenił przed sześcioma tygodniami? — odparł nieznanomy.

— Tak... o nim. Jest to mój siostrzeniec.

— Powtarzam więc, iż on panu nie pożyczyci...

— Dlaczego?

— Ponieważ ciągle wyprawia wesoła od dnia swoich zaślubin. Pracuje zaledwie dwa dni w tygodniu i gdyby jego żona nie była pracowitą, wytrwałaby robotnicą, nie mieliby w domu kawałka chleba.

— Co pan powiada?

— Mówię prawdę.

— I ów próżniak... ten niopon, u nieszczęśliwił Wiktorynę?

— Ma się rozumieć... Uczynił ją najniebezpieczniejszą z kobiet.

— A lotr... rozbójnik!.. zduszę go, sponiewierał!

— Zły sposób zachęty, ażeby wrócić do warsztatu.

— No! ja w każdym razie z nim się zobaczę i powiem mu słów parę. Musi się ustatkować... musi się poprawić.

— Dobrzeby to było tak dla jego żony, jak i dla niego.

— Lecz skąd pan go zna?

— Mieszkam w tym samym okręgu... i upewniam pana, iż on ci nie pożyczyci. Choćby chciał nawet, nie mógłby tego uczynić.

— Do tysiąca djabłów... co zrobić? — mruknął Piotr w zamyśleniu.

— Ciężko to i smutno w moim wieku zostać wyrzuconym z mieszkania.

— No... nie martw się pan — rzekł nieznanomy — może znajdziemy jakiś sposób zaradzenia temu.

V.

— Sposób! — powtórzył galganiarz — gdzie... jaki? Za mieszkanie nie zapłaci się pięknymi słowami. Ta kobieta żąda pieniędzy i to zaraz. Trudno coś przeciw temu powiedzieć, jest ona w swym prawie. Do załatwienia tej sprawy potrzeba jest siedemdziesięciu franków. Skąd ja je wezmę, nieszczęśliwy?

d. c. n.

ARMJA POD ZIEMIĄ

Bataliony, pułki, korpusy i armje

Każdy człowiek, laik czy uczony, interesował się życiem mrówek, a badania nad zapobiegliwością i pracowitością tych małych stworzeń wydały mnóstwo dzieł i rozpraw. Dziś zajrzemy do królestwa termitów.

Gdzieś w Australji, czy Brazylji wśród puszczy nieprzebytej żyją szczerze śliwe państwa termitów, niemające konfliktów i walk społecznych, zamachów stanu i parlamentaryzmu.

Rozkruszywszy powłokę gniazda widzimy rozliczne korytarze, galerje, komnaty. W jednych leżą jaja, w drugich larwy; w osobnej izbie, w samym środku gniazda stoi nieruchoma para — najjaśniejsi państwo. Królowa „nie modna“ z potwornym odwłokiem, długim nabrzmiałym, jak wór kartofli lub sakwa lichwiarska, parokroć większym od przodu ciała. Długość jej wynosi 100 milimetrów.

Funkcją dożywnością opasłej królowej jest znoszenie jaj. Na minutę znosi ich kopę, a na rok 30 milionów! A mimo to niema w państwie termitów przeludnienia.

Król — to istna kreatura, mały, chudy i bojaźliwy. Jest władcą sówietu. Termity mają bowiem sówiet, złożony z robotników i robotnic. One są jedynymi żywicielami królestwa i całej rzeszy obywatelstwa. Hcdują ogród grzywny. Urządzają jajczarnę.

Ale zdarza się, że sówiet niektórym członkom odmawia żywienia. Nie czyni tego z nienawiści klasowej, nie w imię ośmiogodzinnego dnia pracy, nie pod wpływem postronnej agitacji. Lokaut w sówiecie termitów wybuca dla zachowania bytu gniazda, pod nie przepartym murem istotnego prawa, gdyż „zbawienie rzeczypospolitej jest

tam największym prawem“. Pouczył ich o tem instykt — błyskawiczna matematyka. Ale ta rada robotnicza nie jest wszechwładna, brak jej komisarjatu wojny i bodajże spraw zagranicznych.

W komisarjacie wojny zastępują ją żołnierze. Egzotyczni robociarze żyją jednak w dobrej komitywie z „legunami“ i „legunkami“. Komendanta nie mają. Mają natomiast wartę, rondę, straż przednią, osłonę, tyraljerę i całe wojsko linjowe, złożone z bataljo-

Z KIELC

Cmentarzysko sprzed 4000 lat

W majątku Mierzanowice w woj. kie. lekiem natrafiono przy robotach ziemnych na osadę z młodziej epoki kamiennej i na cmentarzysko szkieletowe ludności kultury ceramiki sznurowej z czasów około 1800 lat przed nar. Chrystusa.

Badania wykopaliskowe prowadzone tu od połowy kwietnia br. dały niezmiernie ciekawe wyniki. W grobach znaleziono dość liczne wyroby miedziane w postaci kołczyków i pierścionków, wykonanych z drutu, następnie duże ilości paciorków i wisiorów z białej i niebieskiej masy szklistej, z muszki, z zębów zwierzęcych i z kości ciężkiej i gładzonej. Paciorki te i wisiorzy, nadziane na sznur, noszono jako naszyjnik, pasy i bransolety. Z narzędzi znaleziono dużo miedziane, sporo kościanych iglic i szydełek, niekiedy bardzo kunsztownie i subtelnie zdobionych, siekiery krzemienne, sierpy, szylety, noże i skrobacze, wszystkie wykonane z krzemienia. Bardzo charakterystyczne są naczynia gliniane, znajdujące zwykle po

nów, pułków, korpusów, armij! Najpiękniej przedstawia się współdziałanie robotniczy z legunami w nocnej, podziemnej zwykle wyprawie po drzewo. Trzytysięczna armja wyrusza na nocną wojnę. Przodem kroczą żołnierze, potem robotnicy, przedzieleni kompanją wojskową i pod osłoną po obu bokach również żołnierzy. Jeżeli wróg nie zaskoczył lupieżców, robotnicy biorą się do pracy, tnąc drzewo i liście, a potem znoszą, przezuwają je i trawia.

jednym w grobie, ale niekiedy i w większych ilościach. Naczynia te są zdobione charakterystycznym ornamentem sznurowym, wykonanym zapomocą odciskania na mokrej jeszcze glinie naczynia plecionek ze sznura. Ornamenty te tworzą linje proste lub faliste. Do najważniejszych znalezisk należą jednak strzałki kamienne do łuków z zachowaną końcówką częścią oprawy.

Jest to pierwsze tego rodzaju znalezisko w Europie. Podobne znaleziono dotychczas w Egipcie.

Grociaki te są w różnej wielkości i mają na obu powierzchniach stożkowe cząstki substancji żywicznej lub jej podobnej. Dotychczas w kilkunastu grobach znaleziono około 50 takich grociaków.

Cmentarzysko w Mierzanowicach dostarcza ważnych danych do zbadania dziejów osadnictwa przedhistorycznego na lessach nadwiślańskich na przełomie epoki kamiennej i epoki brązu.

Czy wiecie że...

Na jednym z okrętów floty angielskiej radiotelegrafista otrzymał depeszę dla kapitana statku. Depesza donosiła, że kapitan wygrał główną wygraną jednej dobroczynnej loterii. Główna wygrana opiewała na czterotygodniową podróż bezpłatną na morzu.

W Pekinie otwarta została niedawno „szkoła przyrządzania herbaty“, która cieciele, wykładający w tej oryginalnej szkole, posiadają głęboką znajomość „sztuki herbacianej“ i szczytują się, że odróżniają według zapachu 620 rodzajów herbaty, używanych w Chinach.

Angielscy specjaliści mody zgodzili się na to, że modnymi barwami w roku koronacji króla będą czerwona w trzech odcieniach i niebieska w czterech odcieniach.

Na podstawie długich obserwacji i pomiarów ustalono, że małpki mają lepszą pamięć, aniżeli praworęczni.

W Lancashire ustąpił ostatnio jeden ze sędziów, który pracował 58 lat w swoim zawodzie, i ogłosił w ciągu swego urzędowania 23,000 wyroków.

Do Egiptu przybyli dwaj specjaliści francuscy, którzy zajmują się obecnie badaniem starych peruk, znalezionych w grobowcach.

Brytyjski lekarz Filip Imman oświadcza na podstawie źródłowej statystyki, że w Anglji 500.000 ludzi choruje na bezsenność.

Za drobne 3 złotowe składki członkowskie, Polski Czerwony Krzyż prowadzi około 200 instytucyj własnych w całym kraju, szkoli pielęgniarzy i drużyny ratownicze, organizuje doraźną pomoc sanitarną.

ZE SPORTU

P. Z. P. N. zniósł dyskwalifikację „Ruchu”

Na ostatnim posiedzeniu zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej postanowiono znieść zawieszenie KS. Ruch (Hajduki) na zasadzie zakończonego dochodzenia przeprowadzonego przez komisyję Ligi. Zdecydowano nadto polecić zarządowi Ligi zaproszenie do współpracy nad sanacją klubu prezesa śląskiego okręgu p. Żółtaszka.

Oddana pod referendum sprawa wniosku okręgu krakowskiego nie uzyskała większości. Okręg krakowski domagał się nieuznania decyzji zarządu PZPN w sprawie przyznania Cracovii tytułu mistrza okręgu bez rozgrywek eliminacyjnych. Za wnioskiem Krakowa wypowiedziało się

93 głosy, przeciwko 118 głosów, a 43 głosy wstrzymały się od głosowania. Wniosek upadł.

Sprawy najbliższych zawodów między państwowych odłożono do następnego zebrania, które odbędzie się za tydzień. W najbliższym czasie w dniu 6-go września drużyna polska walczyć będzie na dwóch frontach, a mianowicie z Lotwą w Rydze i z Jugosławią w Belgradzie. 13 września odbędzie się w Warszawie mecz z Niemcami.

Na mecz ten poczyniono już przygotowania na stadionie wojska polskiego, który zostanie powiększony do 40 tys. miejsc.

Louis pobił Sharkey'a

Sensacyjne zwycięstwo murzyna

W nowojorskim Yankee Stadium odbył się wieczorem w obecności 85.000 widzów sensacyjny mecz bokserski.

Na ringu stanęli naprzeciw siebie „czarne bożyszcze Haarlemu” Joe Louis i były mistrz świata Sharkey. Joe Louis potwierdził, iż mimo porażki ze Schmelingiem, jest bokserem najwyższej klasy.

Już w pierwszej rundzie uwidoczniła się jego przewaga nad starszym o 11 lat przeciwnikiem. W drugiej rundzie Joe rozbił Sharkeyowi brew; przewaga jego rosła coraz bardziej. Sharkey znalazł się

dwukrotnie do 9 na deskach. W trzeciej rundzie Sharkey znów leży do 9, a w chwili później rzucony jeszcze raz na ziemię zostaje wyliczony. Joe Louis zwycięża w trzeciej rundzie przez nokaut.

Na meczu obecny był Max Schmeling. Na mezu komentowano szeroko wiadomość, że Braddock spowodował zranienia ręki domaga się odwołania wyznaczonego na 25 września meczu o mistrzostwo świata ze Schmelingiem.

Chee on stanął do walki z Niemcem dopiero w 1937 r.

STAN ZAWODÓW O WEJŚCIE DO LIGI.

Po ostatnich meczach o wejście do Ligi stan tabeli zawodów przedstawia się następująco:

1-sza GRUPA.			
Nazwa klubu	gier	pkt.	st. br.
ŁTSG. Łódź	5	6.4	10.7
Śkoda Warszawa	5	6.4	12.9
Brygada Częstochowa	4	4.4	6.5
Unia Lublin	4	2.6	5.12
2-ga GRUPA.			
HCP Poznań	2	4.0	8.4
AKS. Chorzów	3	4.2	13.11
Gryf Toruń	3	0.8	7.13
3-cia GRUPA.			
Cracovia Kraków	4	8.0	25.1
RKS. Hajduki	4	4.4	4.17
Pogoń Stryj	4	3.5	5.6
Polonia Przemyśl	4	1.7	2.12
4-ta GRUPA.			
WKS. Śmigły Wilno	1	2.0	3.1
WKS. Równe	1	0.2	1.3

CIEKĄWE CYFRY STATYSTYCZNE Z OLIMPIADY BERLIŃSKIEJ.

Na olimpiadę berlińską przyjechało ogółem 1.200.000 osób, z tego 1.050.000 z Niemiec, a 150.000 z zagranicy.

Ogółem sprzedano 4.500.000 kart wstępu które przyniosły dochód w sumie 7.500.000 marek.

Koszty organizacji olimpiady, nie licząc budowy stadionu, wioski olimpijskiej specjalnych kolei, urządzeń telegraficznych, telefonicznych itd., pochłonęły 6.500.000 marek.

NIEMCY SKRÓCILI HYMN CZESKI BÓ BYŁ ZA DŁUGI.

Prasa czeska atakuje niemiecki komitet olimpijski, jako organizatora tegorocznych igrzysk za wyeliminowanie z czesko-słowackiego hymnu państwowego części hymnu słowackiego. W związku z tem dzienniki czeskie donoszą, iż niemiecki komitet olimpijski nadesłał czynnikiem czeskim wyjaśnienie, z którego wynika, że hymn słowacki został wyeliminowany dla tego, iż czesko-słowacki hymn państwowy był zbyt długi dla orkiestry.

× **KWAŚNIEWSKA PRZENOSI SIĘ DO WARSZAWY.** Łódź wkrótce straci swą najlepszą obok Wajsówny lekkoatletkę — Marysię Kwaśniewską z ŁKS.

Rekordzistka Polski i zdobywczyni brązowego medalu na olimpiadzie berlińskiej przenosi się na stałe do Warszawy, gdzie zamieszka po wyjściu z małżeństwa.

× **LIGA ZNOWU RUSZA!** W nadchodzącą niedzielę odbędzie się pięć meczów ligowych, a mianowicie: w Warszawie Legja — Warta, w Krakowie Wisła — Garbarnia, w Łodzi ŁKS. — Ruch, w Katowicach Dąb — Pogoń, w Świętochłowicach Śląsk — Warszawianka. Poza tem odbędzie się sześć meczów o wejście do ligi.

× **WYŚCIG KOLARSKI BERLIN — WARSZAWA** odbędzie się już 6 — 13 września. W związku z tem odbył się bieg kolarski na dystansie 205 km., który wygrał Ritter (6:30.50) przed Klujem i Cieniewskim. W niedzielę odbędzie się 167 km. wyścig Skody, a za dwa tygodnie dwu etapowy wyścig Kalisz — Łódź — Warszawa.

× **RKS. BAŁTYK ZDOBYŁ MISTRZOSTWO ROBOTNICZE POLSKI.** Na terenie okręgu łódzkiego rozegrane zostały robotnicze mistrzostwa Polski w piłce nożnej. Mistrzostwo zdobył RKS. Bałtyk z Gdyni.

przebiegi dla dorosłych ze zn. fabry.

KOWALSKINA

składowe się przy uporczywym bólu głowy

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chorób wenerycznych i skór. „Pomoc”

SOSNOWIEC, SIENKIEWICZA 17-a

Czynna: 11-1 i 5-8 pp., w święta: 11-1

Wizyta 5 złotych.

Wesoły Kacik

MAŁA RÓŻNICA.

Po dłuższej przerwie, pacjent odwiedza lekarza, który go wita temi słowy:

— Ha, jakże pan świetnie wygląda! Co za ogromna poprawa w ciągu tych kilku tygodni. Odrzuć widać, że to skutki urlopu.

— Urlopu? Tak panie doktorze, tylko.
— Tylko co?
— To nie ja byłem na urlopie, lecz moja żona.

Każdy może korzystać z dobrodziejstwa oświetlenia elektrycznego

Finansujemy wykonanie instalacji elektrycznych

Informacji udziela Wydział Propagandy tel. 55.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc.

Od 113 lat

Ocety spirytusowe Zakładów Przemysłowo-Chemicznych Ludwik Spiess i Syn S. A. w Warszawie są niezastąpione.

Ocet kuchenny 3 1/2 %, ocet podwójny 5 %, ocet mocny 7 % do marynat

Ocety „Spiess” niezawodnie chronią marynaty. Ceny niskie. Ocety „Spiess” są dostępne dla wszystkich.

Sprzedaż we wszystkich sklepach spożywczych.

Rozlewnia i hurtowa sprzedaż — HURTOWNIA CHRZEŚCJAŃSKIEGO TOW. DOBROCZYNNOSCI w Sosnowcu, ul. 3-go Maja Nr. 20. Tel. 6-60.

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ! CENY MIEJSC OD 25 gr.

Kwiaciarka z Prateru

Wspaniały melodyjny przebieg wiedeński przynosi nowe kreacje. ROSIE BARSONY (partnerka Gitty Alpar w filmie „Bal w Savoyu”), FELIKSA BRESSART-A (partner Franciszki Gall — niezapomniany „Dziadek” w Piotrusiu). FRITZ SCHULZ-A — kapitalny komik.

NADPROGRAM: TYGODNIKI PATA i FOXA.

Początek seansu o godz. 18-ej.

DZIŚ! Wielki film egzotyczny! Film, który wzruszy i wstrząśnie!

ZBIEG Z JAWY

W rol. gł.: CHARLES BICKFORD, ELIZABETH JOUNG.

II. Niezrównany bohater „Szarego domu” CHESTER MORRIS w pięknym dramacie

ZŁAMANE SERCE

Ceny miejsce od 25 groszy.

DZIŚ! Film dający pełnię wrażeń i emocji

Tajemnica Dra. Chandlera

W rol. gł.: BELA LUGOSI, MARIA ALBA i inni.

II. Wspaniały film niezwykłych wydarzeń

PORWANO KOBIECĘ

W rol. gł.: MAUREEN O'SULIVAN i JOEL MAC CREA.

NADPROGRAM: TYGODNIK PATA.

Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę o godz. 15-ej.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA dwóch czeladników krawieckich na robotę damską. Sosnowiec, 1-go Maja 13, Trzopek.

LOKALE

EAZAR Bystrzanowski, Sosnowiec, Modrzejowska 30, wynajmie jatkę, sklepy mieszkalne, budki. Informacji udziela administracja Bazaru.

DO wynajęcia od zaraz sklep w dobrym miejscu, nadaje się na każdy handel. Sosnowiec Sobieskiego 5-a.

ZGUBIONE DOKUMENTY

WALENTY MIGDAŁ zgubił dowód osobisty wydany przez magistrat m. Sosnowca, który unieważnia się.

WAŃSKI ROMAN zgubił kartę i książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Będzin.

MARCZAK FRANCISZEK zgubił dowód osobisty wydany przez gminę Pilica, odcińki meldunkowe, świadectwo murarskie i metryczkę dziecka. Znalazca zwróci: Stara Niwka do Musiałów.

SZYMON HAMBURGER, urodzony 2.III 1909 roku w Jędrzejowie, zgubił dowód osobisty wydany przez starostwo w Włoszczowie.

ROŻNE

ZGINAŁ KILKUMIESIĘCZNY PIES SZPIC, maści białej. Odprowadzić na ul. Teatralną 1-a za wynagrodzeniem.

silny zwinny

ŁATWO USUWAJA OSTRZA

POLONIA

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

ZAPISY na Dienne - Wieczorowe

KURSY HANDLOWE KOŁACZKOWSKIEGO

Będzin, Sączewskiego 25, przyjmuje codziennie sekretarjat w godzinach 9—19. — Niezamożnym stypendja.

KUPNO I SPRZEDAŻ

15 MÓRG z budynkami obok Miechowa sprzedam. Poczta Kozłów, wieś Bogdanów, Sroczyński.

OKAZYJNIE do sprzedania: 1) Rowery: jeden męski z amortyzatorem, jeden damski i dwa dziecięce (damki). 2) Tokarka mała 23 cm. w kernerach wraz z motorkiem kompletnym. 3) Tuba do megafonu 1 m. 10 cm. długa. W. Niepoń, Czysta 7.